

NOVICE

GLASILO SZDL OKRAJA KOČEVJE

V KOČEVJU, DNE 8. JUNIJA 1957

SEJA OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KOČEVJE

U sedanjem okraju ostane pet občin

V Kočevju je bila 1. junija skupna seja obeh zborov OLO. Seji so prisostvovali tudi člani Izvršnega sveta LRS in ljudski poslanci Maček Ivan-Matija, Matija Maležič, Tone Fajfar, Feliks Razdrih, predsednik OO SZDL Jože Klarič in drugi. Sejo je vodil Janez Pirnat, predsednik OLO.

Na seji so obravnavali in sprejeli odlok o spremembah družbenega plana in okrajnega proračuna za leto 1957. Poročevalec tov. Rauh je obrazložil spremembe družbenega plana, natančneje pa še podpredsednik OLO tov. Jože Košir. Med drugim so poročali, da bodo skladi za samostojno razpolaganje v podjetjih prišli bolj do izraza kot doslej, oziroma sredstva skladov v podjetjih bodo letos večja. S tem, da bodo podjetja razpolagala z večjimi skladi za samostojno razpolaganje, bodo prevzela tudi večjo odgovornost, da bodo te sklade pravilno uporabljali.

Nadalje so poročali, da bodo po spremembah družbenega plana znižani okrajni in občinski skladi. Na seji so govorili o tem, da se v nekaterih podjetjih delavci bojijo, da ne bodo dobili plačila nad 10 odst. prekoračeno normo. Brez dvoma je delavec, ki z vestnim delom ustvari več in prekorači normo za 15

odst. ali več, upravičen na celotno izplačilo. Saj zato so postavljene norme, ki pa ne smejo obstajati samo na papirju.

V nadaljevanju seje sta oba zbor predlagane spremembe soglasno sprejela.

Zbora sta potrdila pravila Poslovne zveze za gozdarstvo in kmetijstvo Kočevje ter pravila Časopisno-založniškega podjetja »Kočevski tisk« Kočevje. Nadalje je bil sprejet odlok o skladu za gospodarski kader, odlok o višini tarife oziroma

odškodnine za razlašeno zemljo za leto 1957 ter drugi odloki.

Na vprašanje tov. Pucija iz Velikih Lašč glede teritorialne upravne razdelitve okraja Kočevje je odgovoril predsednik OLO tov. Janez Pirnat. Pojasnil je, da se najprej Nadaljevanje na 2. strani

Cinemascope o Kočevju

Obiskovalci kina »Jadranc« v Kočevju so gotovo opazili, da se oder v dvorani kina preureja. Pozanimali smo se in zaupno smo zvedeli, da namerava uprava kina uvesti predstave po plastičnem sistemu cinemascope (kinemascope) in vstavljanje. Tako bo Kočevje med prvimi v Sloveniji, ki bo predvajalo plastične filme.

Podjetje bo delo opravilo v glavnem z lastnimi sredstvi, nekaj pa bo pomagala tudi občina. Platno bo nekoliko širše, vendar to v glavnem ne bo motilo gledalcev v sprednjih vrstah. Pri običajnih filmih pa bo platno imelo sedanjost širino. Cena se bo za plastične filme le za malenkost podražila; verjetno za 10 dinarjev. Tako bomo v letošnjem letu verjetno videli 5 plastičnih filmov.

Poglejmo še kratko zgodovino kina v Kočevju: Do leta 1930 je imelo Kočevje samo potujoči kino, leta 1932 pa je Kočevje dobilo zvočni kino. Leta 1935 je bila zgrajena sedanja stavba kina, ki je bila 1952 obnovljena in povečana. Danes pa imamo v Kočevju že štiri kinematografe (Jadranc, Svoboda, Letni pri Svobodi in potujoči), v

VZDRŽEVANJE SPOMENIKOV

Prav bi bilo, da bi se občinski sveti za prosveto in kulturo pobrignili za redno vzdrževanje spomenikov. Zalosten je pogled na zamenjarjen Trubarjev spomenik v Rašici. Tudi spomeniki NOB niso povsod urejeni. Organizacije ZB, LMS in šolska mladina naj bi za to bolj skrbeli.

GLASBENE ŠOLE NIMAMO

V vsem sedanjem okraju nimamo niti ene glasbene šole. Na razpolago so instrumenti, tudi demarja je, le poskrbeti bi bilo treba za učitelja glasbe.

vsem okraju pa je kar 12 rednih kinematografov.

SVETI PRI KINO PODJETJIH

Na račun kinopodjetij je bilo slišati že veliko pikrih. Upravnik kino podjetij se izgovarjajo, da je zanje važna samo gospodarska plat, da dobrih filmov ni mogoče dobiti, da pri kvalitetnih filmih ni obiska itd. Organizacije, predvsem pa starši so velikokrat v resnih skrbih zaradi predvajanja filmov, ki so mladini res lahko v škodo.

Predlagano je, da se pri vseh kino podjetjih ustanovijo programski sveti, ki bodo šteli 3 do 5 članov in ki bodo skupaj z upravami kinopodjetij reševali te probleme.

KINO V RIBNICI

Pravijo, da je v Ribnici res problem priti v kino. Edina dvorana, ki služi vsem potrebam, je vedno polna. Zgoditi se, da vojaki, ki čakajo na vstopnice po več ur, kupijo tudi po 50 vstopnic in jih potujejo za ostale, ki čakajo, zmanjka. V Kočevju je tako urejeno, da vsak dobi samo štiri vstopnice. Morda bi ne bilo slabo, če bi uvedli tudi matineje.

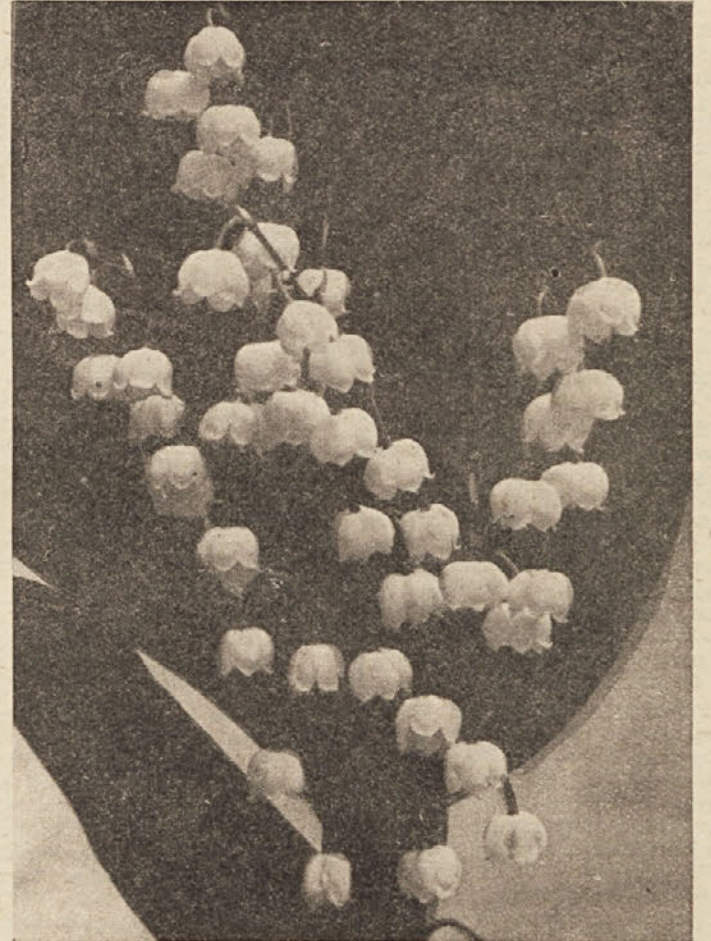
večjih podjetjih — na Rudniku, na KGP, Zidarju, LIP Ribnica in drugo. V okraju sodeluje v delavskem samoupravljanju 423 državljanov, v družbenem 1318, v zadrudstvu 869, skupno torej 2610 državljanov ali vsak trinajst prebivalec.

Tov. Klarič je nadalje govoril o potrošniških svetih, o šolskih odborih, o kmetijskih združenjih itd. Omenil je tudi, da bodo občine letos razpolagale z večjimi finančnimi sredstvi, da bo porastel narodni dohodek v okraju idr. Navedel je tudi podatke o številu članstva SZDL. V organizacijah SZDL je sedaj 11.693 članov. Govoril je tudi o kulturno prosvetnem delu, predavanjih, aktivnih mladih združnikov in drugem.

Naš razgovor

Naš razgovor s tovarišem Jožem Potočarjem iz Stare cerkve, uslužbenecem Okrajne pošte Kočevje, je bil prijeten. Sicer naj vam pa sam pripoveduje o svojem delu in življenju.

»Na pošti sem začel delati že leta 1941. Vendar sem delal tam le kratko dobo, ker sem šel že leta 1942 v partizane. S telefonom, telefonskimi žicami in podobnimi stvarmi sem se bavil tudi v partizanih. Najprej v Krimskem odredu, nato v Gubčevi brigadi, VII. kor-

Letos so šmarnice pozno cvetle

PO SVETU

Po sedemdnevem bivanju v Združenih državah se je vrnil predsednik nemške vlade Adenauer domov le z delnim uspehom. Zaradi bližnjih volitev v Nemčiji pa so Amerikanci nekoliko popustili Adenauerjevemu političnemu geslu, da ne more biti razorožitve brez združitve Nemčije. Poročilo jasno kaže na ta kompromis.

V Franciji vladna kriza traja že več kakor tri tedne in dežela je še vedno brez vlade. Katoliki si prizadevajo pridobiti podporo vseh francoskih strank, razen skrajne levice in skrajne desnice, pri čemer pa nimajo namena spremeniti svoje politike do Alžira. V tej koloniji postajajo boj iz dneva v dan ostrejši.

V Tunisu je pred dnevi prišlo do hudega incidenta med domačini in francoskimi četami. Ob tej priliki je bilo ubitih sedem vojakov-domačin. Zaradi tega dogodka je predsednik tuniške vlade zahteval umik vseh francoskih čet iz Tunisa in zapretil, da bo prosil Združene narode za pomoč, ako Francija ne bi izpolnila te zahteve Tunisa.

Pred nekaj dnevi so Francozi ustavili vsako nadaljnje kreditiranje

nje tuniškega gospodarstva in to kljub temu, da so se prej dogovorili o tej pomoči Francije Tunisu. Zaradi takega postopka francoske vlade so v Tunisu ustanovili odbor za zunanjo trgovino in sprejeli vrsto ukrepov, ki predstavljajo stvarno izstop iz francoske carinske unije, kar bo ponovno močno prizadelo francosko gospodarstvo. Blago iz Francije so pri uvozu v Tunis niže ocarinili od drugega uvoženega blaga in je zaradi tega francosko blago prevladovalo na tuniškem trgu.

Dne 5. junija je prvič po napadu na Egipt plula skozi Sueški prekop ladja pod francosko zastavo in s tem praktično prekinila z bojkotom, ki ga je Francija uvedla proti temu prekopu.

Pomiritev na Bliznjem vzhodu ima vse značilnosti močnega vpliva Amerike na dogodke v tem delu sveta. V Libanonu je pretekli teden prišlo do hudih in krvavih demonstracij proti politiki vlade, ki se vse preveč naslanja na ZDA in tako slabi arabsko solidarnost. Medtem, ko so v Jordaniji zaprli vrsto naprednih in nacionalno zavestnih ljudi, se Amerikanci že pogajajo z vlado te dežele, da bi v bodoče oni izkoriščali oporišča — predvsem letalska —, ki so jih doslej imeli v zakupu Angleži.

Zadnje tedne tečejo razgovori in pogajanja za ureditev gospodarskih odnosov med Veliko Britanijo in Egiptom. Obisk ameriškega veleposelnika v Egiptu v Washingtonu daje slutiti, da bodo ZDA dovolile Egiptu črpanje sredstev v višini 50 milij. dolarjev, ki so jih Združene države dolžne ob nacionalizaciji.

Po enotedenski prekinitvi se je v Londonu ponovno sestel pododbor Združenih narodov za razorožitve. Računajo, da je ameriški zastopnik v tem pododboru razložil ameriške predloge glede razorožitve, ustavitve poizkusov z atomskimi in vodikovim orožjem ter uvedbo nadzorovanih področij. Ker so zadnje dni ponovno in večkrat voditelji sovjetske države, predvsem Bulganin in Hruščev, izjavili, da je sporazum o ustavitvi atomskih poizkusov brez nadaljnega možen in ker pod pritiskom svetovnega javnega mnenja tak sporazum postaja vedno bolj nujen, bo na razgovorih v Londonu o takega sporazuma gotovo prišlo, če se bodo velesile sporazumele o mednarodni razorožitvi kontroli vsaj na poizkusnem področju.

Jugoslovanski sekretar za zunanje zadeve se je prejšnje dni mudil na uradnem obisku na Norveškem, še ta mesec pa bo našo državo obiskala švedska vladna delegacija s predsednikom vlade na čelu.

Janez Pirnat

Skupna seja ljubljanskega in kočevskega okrajnega odbora SZDL Najprej združitve političnih organizacij

V Ljubljani je bila 4. junija skupna seja okrajnih odborov SZDL ljubljanskega in kočevskega okraja. Na predlog tov. Vide Tomšičeve, organizacijske sekretarke CK ZK Slovenije, so na seji soglasno odobrili združitve obeh plenov in formiranje novega 15-članskega sekretariata. Predsednik Okrajnega odbora Socialistične zveze je Janez Vipotnik, podpredsednik Jože Klarič, sekretar pa Janez Nedog.

V novem 15-članskem sekretariatu Okrajnega odbora SZDL Ljubljana je pet predstavnikov iz kočevskega okraja in sicer naslednji: Jože Klarič, Andrej Pirnat, Janez Pirnat, Janko Velikonja in Anica Nagode.

O nalogah in delu Socialistične zveze je najprej govoril tovariš Vipotnik. Med drugim je omenil materialna vprašanja, ki lahko močno prizadenejo prebivalstvo ter sprožijo razne komentarje in nezadovoljstvo. Organizacije Socialistične zveze bi zato morale do raznih drobnih pojavov, ki pa lahko občutno vplivajo na življenjsko ravnanje posameznikov, zavzeti ostrejšo stališče in bolj nadzorovati organe, ki so za to odgovorni.

Tov. Vipotnik je govoril o gospodarskih problemih v podjetjih, o zborih volivcev, o združevanju občin in o drugem. Za tov. Vipotni-

kom je govoril tov. Jože Klarič, dosedanji predsednik Okrajnega odbora Socialistične zveze Kočevje. Tov. Klarič je dejal med drugim naslednje:

V zadnjem času smo se precej pripravljali na kongres delavskih svetov. Poleg tega, da je okrajna konferenca SZDL skrbela za priprave za kongres DS, smo o tem vprašanju razpravljali tudi na plenumu Okrajnega sindikalnega sveta. Bilo je tudi več posvetovanj. Lepo so uspeli okrajne konference, kjer so bili izvoljeni delegati za kongres DS. Delavsko upravljanje je doseglo velik napredek, zlasti v

V Predgradu so praznovali

Tudi letos so v Predgradu lepo proslavili občinski praznik, ki je bil 2. junija. Gasilska godba je 2. junija v ranih jutranjih urah s poskočnimi koračnicami naznanila prebivalstvu, da se je začelo praznovanje. Ob 9. uri dopoldne je bila slavnostna seja občinskega ljudskega odbora in občinskega odbora Zveze borcev. Ob 10. uri so prikorakale pred zadrudni dom v Predgradu gasilske čete iz Predgrada in Prelesja z gasilsko godbo na čelu. Z lepo okrašene tribune je udeležence pozdravil predsednik ObLO Marko Režek. Nato je govoril predsednik OLO Janez Pirnat. Govoril je o pomenu občinskega praznika in o napredku, ki je bil dosežen tudi v teh krajih. Govor tov. Pirnata so spremljali ljudje z velikim odobravanjem. Po končanem zborovanju je gasilska godba priredila koncert, ki je trajal do 12. ure. Popoldne je šolska mladina pod vodstvom učiteljice Slavice izvajala različne plesne, kulturno prosvetno družstvo »Miran Jarc« iz Črnomolja

pa je uprizorilo v dvorani zadrudnega doma igro »Otrok iz zadreg«. Na občinskem prazniku so bili tudi tamburaši iz Radenc. Po prireditvah je sledilo veselo rajanje.

VEČJA POMOČ KNJIŽNICAM

Število bralcev knjig, revij in časnikov vedno narašča. Zaradi visokih cen pa so le redki, ki knjige tudi sami kupujejo. Največ se jih izposoja v naših knjižnicah.

Da bi bila izbira knjig še večja in prostori udobnejši, bodo občinski organi še povečali denarno pomoč za knjižnice. Ponekod so že določili, da bodo knjižnice prejele po 200 dinarjev pomoči na vsakega prebivalca.

RUDARSKI DOM V GRADNJI

Pred kratkim so začeli kopati temelje za nov rudarski dom na Rudniku Kočevje. Dela lepo napredujejo. Novi dom je za kulturno in športno izobraževanje rudarjev zelo potreben.

Jože Potočar

Naš komentar

Pred VII. kongresom ZKJ

V organizacijah Zveze komunistov Jugoslavije so v teku priprave za VII. kongres, ki bo novembra v Ljubljani. To je že tretji kongres v svobodni domovini.

Kongres bo ocenil delo organizacije v dobi med dvema kongresoma, ki je bila izpolnjena z ustvarjalnim delom po tistih smernicah, ki jih je začrtal VI. kongres. Vemo, da je šest kongresov nakazal novo fazo socialističnega gibanja in našo družbo pripeljal na doslej neizkušena pota socialističnega razvoja. Ocenata tako velikega dela ne bo lahka, zato člani ZK že na volilnih sestankih, na katerih volijo delegate za občinsko konferenco, kritično ocenjujejo delo Zveze, dajejo predloge za spremembo statuta, na kratko rečeno, ti volilni sestanki bodo sestavni del kongresa.

V kratkem bodo vse organizacije prejele tudi osnutek programa ZKJ, ki bo sprejet na kongresu. Na sedmem plenumu so bile izvoljene komisije za sestavo statuta in programa Zveze, ki ob sodelovanju vseh forumov pospešeno pripravljajo osnutek, ki bodo danj v obravnavo vsem članom ZK.

Za sedmi kongres bodo nekoliko spremenjene tudi volitve delegatov. Za šest kongres so bili delegati izvoljeni na okrajnih konferencah, sedaj pa se bodo volili na občinskih. Ta sprememba je spričo vedno večjega pomena občine povsem razumljiva. Na volilnih sestankih osnovnih organizacij se voli na vsakih 10 članov 1 delegat za občinsko konferenco, občinska konferenca pa izvoli na 400 članov ZK enega delegata za kongres. Ker obstajajo občine, ki nimajo toliko članov, se je uveljavilo stališče, da bodo občinske organizacije, ki štejejo nad 300 članov, tudi volile svojega delegata. Občine, ki imajo manj kot 300 članov, pa bodo na skupnih volilnih konferencah z drugimi občinskimi izvolile svojega delegata.

Organizacijski sekretariat Centralnega komiteja ZKJ je izdal tudi navodila, da bodo osnovne organizacije, ki imajo nad 300 članov, lahko izvolile svojega delegata neposredno. To velja v glavnem za organizacije v velikih podjetjih, na univerzah in enotah naše armade.

Z vsemi pravicami delegata bodo na kongresu sodelovali člani Centralnega komiteja, ne da bi bili zato posebej voljeni na občinskih konferencah. Za delegata bo lahko izvoljen vsak član, ne glede na to, kateri organizaciji pripada in če je izvoljen za delegata na občinsko konferenco ali ne. Vse volilne konference morajo biti do 15. oktobra letos.

Zunanjepolitični komentar

Trgovina je trgovina

Sklep britanske vlade, da v trgovskih stikih s Kitajsko uporablja enaka merila, kakor za ostale dežele vzhodnega bloka in Sovjetsko zvezo, predstavlja najhujšo diplomatsko klofuto, ki jo je ta država v zadnjih letih dala Združenim državam Amerike. Po korejski vojni so namreč številne dežele na zahodu sprejele sklep, da ne bodo izvažale na Kitajsko ničesar od tistega, kar so dale na poseben seznam proizvajalcev, ki so jih proglasile za prepovedano blago, ki ga nobena od teh dežel ne more prodati Kitajski.

Že skoraj leto dni se pojavljajo glasovi in zahteve v zahodnoevropskih deželah in na Japonskem, da je treba trgovino s Kitajsko sprostiti in dovoliti, da se na Kitajsko izvaža vsaj tisto blago, ki ga že vsa leta kljub prepovedi izvažajo v Sovjetsko zvezo. Velika Britanija je prva veselila in sploh prva od zahodnih dežel, ki je enostransko prekršila dogovorjeni sklep in se odločila, da v svojih trgovinskih stikih Kitajsko izenači z ostalimi vzhodnimi deželami.

Takoj, ko so druge dežele izvedele za sklep britanske vlade, so gospodarski krogi v teh državah postavili zahteve svojim vladam, da sprejmejo enake ustrezne sklepe. Med prvimi državami, ki so sledile Veliki Britaniji, je majhna Danska. V Franciji bo očitno prišlo do enakega sklepa vlade takoj, ko bo ta dežela izšla iz sedanje vladne krize in prišla do lastne vlade.

Popuščanje mednarodne napetosti je privedlo do tega, da so nasprotja v notranjosti blokov prišla močnejše od izraza in da vsaka od dežel v notranjosti blokov skuša prvenstveno zaščititi svoje koristi, pa čeprav je pri tem treba včasih tudi kršiti sklepe in dogovore blokovskih skupin. Nadaljevanje tega procesa bo gotovo olajšal tudi mednarodni politični položaj nove Kitajske in ji sčasoma odprl pot do Združenih narodov.

Zaradi novega stališča Velike Britanije bo Kitajska v bodoče lahko uvažala nujno potrebne električne stroje in generatorje za hidrocentrale, lokomotive, vagoni in motorna vozila ter najrazličnejše orodne stroje. Glede na naglo razvijajoče se kitajsko gospodarstvo, ki je bilo doslej navezano skoraj izključno na uvoz iz vzhodno-evropskih dežel, pomenijo novi in razširjeni gospodarski stiki z zahodnim svetom tudi v gospodarskem pogledu veliko olajšanje. Kitajska je že od nekdaj predstavljal izredno važen in velik trg.

Nenaden angleški ukrep glede trgovine s Kitajsko predstavlja ne samo revanšo Velike Britanije Amerikancem za njihovo ukrepanje v času sueške krize, temveč hkrati tudi odgovor Angležev vsem trgovskim konkurentom Anglije. Že dalj časa se je govorilo, da se v angleški koloniji Hongkong na kitajski obali pogajajo zastopniki obeh dežel o razširitvi trgovinskih stikov. O teh razgovorih ni bilo uradno nikoli ničesar sporočenega, je pa verjetno, da si je skušala Anglija s predhodnimi razgovori utrditi določeno prednost na kitajskem trgu. Ker hkrati silita Kitajce gospodarska in politična potreba, da razširijo trgovanje z deželami zahodnega sveta, ni izključeno, da so pristali na določene aranžmaje, ki so ohranili angleško vlado, da je sprejela tak sklep.

Razširitev angleškega izvoza na Kitajsko pa predstavlja tudi za notranje angleške razmere edino pot, ki omogoča nadaljnjo rast njegove industrije in zmanjšuje angleški vladi skrbni za zaposlitev in ureditev gospodarskih razmer v deželi.

B. Mikoš

Pred združitvijo občin v sedanjem okraju

Združitev komitejev ZK Loškega potoka in Sodražice

Zadnjega maja je bila na Hrību v Loškem potoku skupna seja občinskih komitejev ZK Draga-Loški potok in Sodražice. Poleg članov komitejev sta bila na seji tudi člana Okrajnega komiteja ZK Karol Mikulič in Ludvik Golob. Seja je potekala v prijetnem vzdušju. Na seji so razpravljali o združitvi obeh komitejev ZK, ki jo narekuje bližnja združitve občin Draga-Loški potok in Sodražice v eno občino. Po daljšem razpravljanju so soglasno sprejeli sklep, da se komitejeva ZK združita. Do novih volitev občinskega komiteja ZK bo delo vodil šestčlanski sekretariat s sedežem v Sodražici.

Razen o političnih problemih so razpravljali tudi o gospodarstvu, ki se bo nekoliko spremenilo po združitvi občin. Potočani in Sodražani se zavedajo, da bo z združitvijo gospodarstvo napredovalo. Lesno predelovalno industrijo v Podpreski, Loškem potoku in Sodražici bo treba krepiti in nadalje razvijati. Za to so dani vsi pogoji.

Iz političnih, gospodarskih in kulturnih razlogov je združitev Loškega potoka s Sodražico utemeljena, kar je bilo poudarjeno na seji, pa tudi prebivalci obeh občin se strinjajo z omenjenim združitvijo. Nova občina, ki bo štela približno 6000 prebivalcev, bo gospodarsko močna. Med važne panoge gospodarstva moramo brez dvoma uvrstiti lesno predelovalno industrijo, gozdarstvo, živinorejo in deloma tudi kmetijstvo v Sodraški dolini.

Sedež nove občine bo v Sodražici, krajevni odbori pa bodo v Dragi in Loškem potoku. Zato se ni bati, da bi ljudje s potoškega in dragarskega konca za vsako malenkost hodili na občino v Sodražico, ker bodo lahko marsikaj uredili na svojem krajevnem odboru. Gospodarstvo na potoški in sodraški strani se v marsičem med seboj dopolnjuje, kar bo v novi občini prišlo še bolj do izraza.

Po združitvi obeh komitejev ZK se bodo kmalu združile tudi ostale politične in družbene organizacije in tudi občinski ljudski odbori.

Prebivalcem Sodražice in Loškega potoka pa želimo naj se čimprej zgradi v Zlečih nova železniška in tovorna postaja.

KRATEK SPREHOD NAŠEGA NOVINARJA

O Rinži in še marsičem

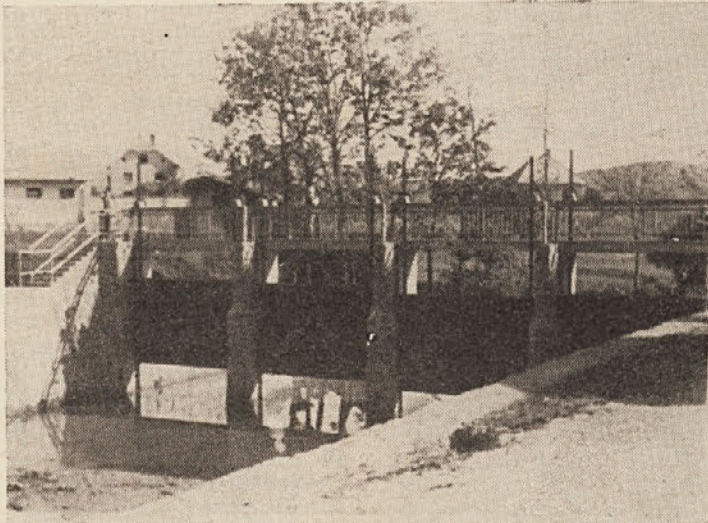
Petek je pripraviti je treba gradivo za novo številko lista. Pa še to nerazumljivo majsko vreme! Vrsta se dež in mraz, kakor da smo se preselili nekam v Sibirijo. Pa pustimo vreme in pojdemo na krajši sprehod po Kočevju! Ljudje hitijo po svojih opravkih. Delovni dan je, zato ni v mestu nič posebnega. Naš obisk je namenjen najprej občinskemu ljudskemu odboru. Še predno smo vstopili v stavbo ObLO, smo bežno vrgli pogled na novi stanovanjski blok, ki bo Kočevju v ponos, mnogim, ki nimajo dobrih stanovanj, pa v korist. Tajnik ObLO tov. Potisek je sredi dela. Na pisalni mizi se kopljejo akti. Kratke razgovor o tem in onem — o novih gradnjah, komunalnih delih, novi pekarni in o drugem, že je naš obisk končan.

RINŽO ČISTJO

Pot nas vodi po mostu čez Rinžo. Na ograjo mostu se naslanjajo

radovedneži. Pridružimo se jim semi, Ob mogočnih opornikih mostu četrto delavcev zbija splave iz tramov. Zvedeli smo, da se je »Komunalna« pri ObLO lotila važnega opravila. Na odseku med mostom in zapornicami pri mlekarni KGP bodo najprej osušili Rinžo, potem pa očistili dno struge. Zadnje čiščenje je bilo menda pred 30 leti. Čiščenje je sedaj resnično nujno. Dela bodo trajala približno tri mesece. Težave bodo zato, ker nimajo za ta dela primerne mehanizacije.

Misliti bi treba tudi na ureditev obrežja Rinže, ki je na nekaterih mestih pusti in prazno. Urediti bi bilo treba tudi očiščenost na Rinži v bližini mostu.

Novi jez na Rinži

ZDRAVLJENJE INVALIDOV

Letos bo verjetno šlo iz našega okraja na klimatsko in kopališko zdravljenje okrog 40 invalidov. Na zdravljenje bodo šli samo tisti invalidi, ki jih bo določila zdravniška komisija. V tej komisiji je poleg dveh zdravnikov tudi predstavnik organizacij ZB in ZVVI.

Razstava živine v Loškem potoku

Pred kakimi petimi leti so začeli Potočani razmišljati o izboljšanju živinoreje. Ustanovljen je bil Medzadružni živinorejski odbor Loški potok, ki je začel orati ledino na

tem področju. V začetku je bilo delo zelo težko. Ljudje niso razumeli, nekateri pa še danes ne razumejo koristi, ki bi jo imeli od dobre živine. Pred tremi leti je bila prva živinorejska razstava, ki je lepo uspela. 28. maja pa so imeli v Loškem potoku spet živinorejsko razstavo. Kljub slabemu vremenu je bilo razstavljenih 71 goved. Pri oceni živine so sodelovali strokovnjaki in sicer: inž. Zorc, veterinar Osredkar, inž. Knolova in tov. Rigler. Na razstavi so bili tudi predstavniki živinorejcev iz Sodražice in predstavniki KZ Draga. Vsi razstavljalci so bili nagradjeni. Priznanje je dobil Mezadr. živin. odbor, predsednik Bambič pa je poleg priznanja dobil tudi denarno nagrado. Živinorejsko razstavo so finančno podprli KZ Hrib, KZ Travnik, podjetje »Smreka« Loški potok, ObLO Loški potok in OLO Kočevje.

Po končani razstavi je imel inž. Zorc predavanje, v katerem je dal napotke živinorejcem, kaj je treba vse storiti za napredek živinoreje. Živinorejci so inž. Zorcu hvaležni za njegove nasvete.

dejanj, mora biti mlad človek že toliko sposoben in samostojen, da ob negli preizkušnji ne bo klomil. A če se to že primeri, da bo zmožni v samem sebi najti potrebno duševno moč in šel skozi spoznanje močnejši, ne pa oslabiljen.

Ni mogoče napovedati, komu se bo to zgodilo in komu ne. Z gotovostjo lahko sklepamo, da je mnogo manjša verjetnost, da se to zgodi dekletu, fantu, ki ima trdno duševno vez s svojimi starši. Odraščajoči mladostnik potrebuje starševska tovariša, pri katerem išče rešitve vprašanj, ki jih ne more razvozlati sam. Tak starejši tovariš je lahko fantu oče, dekletu mati. Toda če nekdo že kot otrok ni mogel (razlogov je lahko mnogo) zaupati staršem svoje posebnosti (otročje skrivnosti n. pr.), jih bo kot pubertetni toliko manj. Za to, na žalost, ni recepta.

Vzgoja se tukaj praktično končuje. Lahko samo še izpopolnjujemo, kar smo dosegli v prejšnjih letih, na novo postavljati brez predhodnih temeljev ni več mogoče. To

(Dolje prihodnjič)

RAZPRAVA O PROBLEMIH GRADBENISTVA PRI NAS

Obrtniška dela - problem gradbeništva

V našem okraju vršita gradbeno dejavnost v glavnem SGP »Zidar« Kočevje in »Gradbenik« Ribnica. Poleg teh podjetij obstajajo tudi režijske grupe, razni odseki pri investitorju, gradbeni odseki in grupe pri KZ, ki pa predstavljajo samo manjši gradbeni organizem.

SGP »Zidar« je v letu 1956 izvršil za približno 572.000.000 din gradbenih in obrtniških del, v tem letu pa računajo, da bo del za 8 odst. več, tako, da bi znašala realizacija ca. 620.000.000 din. V primerjavi z letom 1955 je bila realizacija gradbenih del v letu 1956 za 150.000.000 din manjša. Podjetje je pred dvema letoma zaposlovalo 849 delavcev in uslužbencev, lansko leto pa 582. V tem letu nameravajo povečati število delovne sile za 50—60 ljudi. Da bi izboljšali proizvodnjo dela, uvajajo oddelek za pripravo dela. Ta oddelek bo imel nalogo proučevati organizacijo proizvodnje, mehanizacijo, konstrukcije itd.

Podjetje je v preteklem letu v povprečju presežlo norme za 14 odst. Produktivnost dela se je na eno osebo v primerjavi z letom 1955, ko je znašala 880.000 din, dvignila v letu 1956 na 1.000.000 din. Pri izvajanju gradbenih del se poleg že navedenih problemov pojavlja še pomanjkanje obrtniških kapacitet za visoke gradnje, saj znašajo obrtniška dela po vrednosti objekta 40—60 odst. vrednosti

vseh izvršenih del. Iz tega vidimo, da pri nas še vedno primanjkuje obrtniških dejavnosti, ki bi dopolnjevale gradbeništvo. Celo v lanskem letu, ko je podjetje zmanjšalo svojo realizacijo za eno četrtno, je moralo oddati za 21.000.000 din obrtniških del delavcem izven okraja, v prvih mesecih letos pa za 11.000.000 din. S povečanjem gradbene dejavnosti v tekočem letu pa bo obrtniških del še več.

Precejšen problem predstavlja za podjetje tudi to, da investitorji oddajajo dela sredi ali ob koncu gradbene sezone. Investitorji ob začetku sezone niso pripravljeni, nimajo načrtov in ne ustreznih dokumentacij. Vse to vpliva na zamudo v gradbeni dejavnosti.

D. D.

NOVE TRGOVINE V KOČEVJU

Sedanje število trgovin v kočevski občini ne zadostuje potrebam potrošnikov. Zato namerava ObLO odpreti v Kočevju novo trgovino, kjer bodo prodajali naslednje predmete: gospodarske potrebščine, stroje, radijske aparate, kolesa, otroške vozičke, motorna kolesa, izdelke iz plastičnih mas itd. Prav tako namerava ObLO odpreti trgovino s pohištvo, s čimer bo ustrezno mnogim potrošnikom.

Trgovine z industrijskim blagom so dobro založene, vendar pa v tekstilnih trgovinah ni dovolj velike izbire. Trgovine si nočejo ustvarjati prekomernih zalog. Isto velja tudi za trgovine s čevlji, kjer je izbira precej slabša kot v večjih mestih. Primanjkuje tudi gradbene materiala, posebno opeke. V zadnjem času je precej večje povpraševanje po radioaparatih in kolesih boljše kakovosti.

Kočevska občina je obširna. Zato nameravajo odpreti nekaj trgovin tudi v bolj oddaljenih krajih, ki so bili doslej brez trgovine.

ObLO je sklenil, da se zgradijo novi tržni prostori, v katerih bodo prodajali prostori za kmetijske zadeve in privatne proizvajalce.

Še ena o letošnjem vremenu

Vremenske prilike bodo letos za kmetijstvo ugodne. Skoraj v vseh preteklih letih so bile prve polovice pomladi suhe, zato pa je bilo mnogo ali dovolj dežja v poznejših mesecih. Navadno je po blagih zimah dovolj padavin, po hlad-

nih zimah pa nastopajo hude vročine.

Poletje, ki sledi blagi zimi, ni vroče ter ima obilo dežja. Sedanji razvoj vremenskih prilik jasno kaže, da bo tako vreme trajalo vse poletje. Predvsem bo precej popoldanskih nalivov vse do polovice junija. Podobno vreme bo tudi v prvi polovici julija. V drugi polovici junija in julija pa je treba pričakovati kratkotrajno vročino in bolj suho vreme. Najbolj tople mesec bo avgust, čeprav bodo tudi v tem mesecu nalivi, sveda redkejši. V septembru bo nastopila stabilizacija vremenskih prilik. Pričakovati je relativno malo padavin in več sončnih dni, oziroma tople vreme. V poletnih mesecih nas bo verjetno obiskala tudi toča, predvsem v prvi polovici junija in julija, ko je pričakovati močne nalive.

Kakšno vreme se nam obeta za prihodni teden? Vremenoslovci so napovedali takole: V prvih dneh prihodnjega tedna pogoste padavine s nevihtami in močna ohladitev. Od srede prihodnjega tedna dalje se nam obeta lepo, večinsko jasno in toplo vreme. Vendar niso izključene krajevne nevihte. Proti koncu tedna bo verjetno spet poslabšanje vremena — nevihtne padavine.

PREKVALIFIKACIJA

Pri OLO deluje komisija za rehabilitacijo invalidov. Komisija ima že zbrane podatke o invalidih, ki bi bili potrebni prekvalifikacije. Računajo, da je nujno potrebno prekvalificirati 35 invalidov.

Rudarji bodo letovali za 250 din

Rudnik je kupil 25-sedežni avtobus, ki bo služil za njihove potrebe. Avtobus bo vozil v poletnem času rudarje na desetdnevni počitek v Medvejo pri Lovranu. Rudnik je v Medveji uredil dva campinga za člane svojega kolektiva. Tam bodo postavili šotore, kjer bo lahko naenkrat prebivalo 25 ljudi. Camping bo imel svojo kuhinjo in vse, kar omogoča udobno bivanje. Dnevna oskrba bo znašala za člane rudniškega kolektiva 250 din. Camping bo sprejel prve goste-rudarje 15. junija. Izletniki bodo tu deset dni, potem bodo prišli spet novi. To se bo vrstilo do 15. septembra, ko bodo camping zaprli. Računajo, da bo prijetno in ceno letovalo 200 do 250 članov podjetja Rudnik. Sindikalna podružnica in uprava rudnika zaslužita vse priznanje za koristno zamisel, da

bo delovnim ljudem kolektiva omogočeno ceneno letovanje na prelepi obali sinjega Jadrana. Naj bi jih posnemala tudi druga večja podjetja!

SKLEP UPRAVNEGA ODBORA RUDNIKA

Upravni odbor Rudnika Kočevje je imel 23. maja sejo, na kateri so govorili med drugim tudi o delovni disciplini članov kolektiva. Sprejeli so sklep, ki ga bodo predlagali delavskemu svetu Rudnika, da bi vsak član delovnega kolektiva, ki bi izostal z dela tritkrat zaporedoma, izgubil službeno mesto in se ga ne sprejme več nazaj v službo.

VAJENCI RUDNIKA SE PRAVLJAJO

V ključavničarski vajeniški delavnici na Rudniku pripravljajo tamkajšnji vajenci izdelke za vajeniško razstavo, ki bo junija v Kočevju. Razstavili bodo stružnico za les, dve stiskalnici, univerzalno glavo, rezkar, transportni gumi trak, konjček za stružnico in druge koristne stvari. Na razstavi se bo posebno izkazal vajenec drugega letnika Stane Planinc, ki je izdelal izvlačak. V ključavničarski delavnici je osem vajencev, v električni delavnici pa štiri. Mojsiri so se pohvalno izrazili o svojih fantih.

Kratke vesti iz Lašč

V občini Velike Lašče imajo samo eno klavnico z eno mesarjo. To nikakor ne zadošča za potrebe take velike občine, kakor je Lašča. Pri tem so prizadeti predvsem oddaljeni kraji, kakor Rob, Kravava peč, Karlovice itd.

Dosti boljše je stanje v trgovski mreži. Trgovine so zadovoljivo opremljene in so v pretežni meri lasti zadrug. Trgovine so bile velikoma odprte oziroma urejene v povojnem času. Precej slabše pa so opremljene gostilne. V občini je štiriinajst gostiln in sicer dvanajst privatnih in dve zadržani. Zadržane gostilne so še kolikor toliko opremljene, v privatnih gostilnah pa je oprema slaba in prostori so neprimerni, saj je njihova povprečna starost že okrog 60 let. Primanjkuje tudi prenočišč, dve gostilni imata

nekaj postelj. To stanje bo treba nekako izboljšati in prilagoditi gostinstvo sodobnim potrebam in času.

LAŠCE — ŽIVINOREJSKI CENTER

Velike Lašče in okoliški kraji so znani po vzreji goveje živine. Živinoreja predstavlja v teh krajih važno gospodarsko panogo. Da je živinoreja tako lepo napredovala, je velika zasluga tamkajšnjih kmetijskih združenj, predvsem za zadrugo v Velikih Laščah. Živno odkupujejo v tej občini na dveh področjih in sicer: prvi odkupni center je pri KZ Lašče za območje Lašč, Ortneka, Karlovice in Sv. Gregorja, drugi odkupni center za živino pa je pri KZ Turjak.

ma zatenimi prezkodnje seksualno doživeti. Prenekateri oče in mati trepetata, da njun otrok ne bi »zašel«. Tisti, ki se tega posebno boje, so v svoji vzgoji že uporabili »potrebne ukrepe«. Navadno so dekleta tista, ki skoraj ne morejo narediti koraka brez nadzorstva. Tako početje je redko rodi želene rezultate, če nismo uspeli otroka do tega časa toliko vzgojiti, da bo tudi brez naše prisotnosti vedel, kako naj se vede in kaj mu je storiti, vsi varnostni ukrepi ne bodo pomagali. Ne samo, da dekleta ali fanta s tem kot osebnost zanikamo, zaradi česar se počuti silno prizadetega, ker mu s tem odreka mo njegovo sposobnost, njegovo samostojnost; ampak ga s takim načinom naravnost silimo, da bo storil nekaj prav nasprotnega, samo da bi uveljavil svoje hopenje, svojo osebnost. Otroka je treba že zgodaj vaditi v samostojnosti. Ko se v puberteti ostalim zahtevam samostojnega vedenja in dejavnosti pridruži še nujnost lastnega moralnega vrednotenja, nagrjenj in

O spolni vzgoji

Lucek Marjan

Ni dovolj, da dekde ali fanta na primeren način poučimo, da bosta vedela pravilno soditi in vrednotiti lastno zorenje in kvalitete, ki jima jih zorenje prinaša. Naš cilj je v tem, da se bosta tudi skušala ravnati po tem.

Kako bomo to dosegli?

Kdor koli se na kakršen koli način ukvarja z mladino, najsi bodo to starši ali poklicni vzgojitelji, vsem je jasno, da je spolna vzgoja najtežje in bistveno vprašanje vse vzgoje mladega rodu. Vzgojiti ga je treba tako, da bo občečloveške vrednote ne samo sprejel, ampak da bodo postale del njegove duševnosti, njegov osebnostni vid, za katerem bo usmerjal svoje življenje. Temu cilju se je mogoče približati le z dobršno mero vztrajnosti in potrpljenja in s tankim poslušom za duševne utripe mladega bitja. Te sposobnosti so poleg značajnega

življenja neločljivi spremljevalci dobrih pogojev za uspešno vzgojno delo. To lahko najlepše vidimo ob vprašanju odnosov med obema spoloma, ki ga mora reševati dozorevajoči mladostnik. Puberteta ne predstavlja samo skokovitega telesnega razvoja, ampak tudi silen razmah duševnosti, ki bi ga lahko primerjali vrtincu, ki pubertetni populnoma prevzame. V tem razdobju se začno oblikovati tiste poteze značaja in splošnega pogleda na svet in življenje, ki kasneje določajo osebnost tega ali onega človeka. Pubertetniški pogled na življenje se temeljito spremeni — ne gleda ga več kot otrok, temveč ga začneja opazovati kot dekle, kot fant, kot določen spol. S tem pa se pojavi kopica novih problemov, novih preizkušenj. Zanimanje za drugi spol, ki je bilo v predpuberteti označeno v negativni obliki sramež-

ljivosti, postaja sedaj aktivno, vendar še vedno iz neke razdalje. To je navadno tudi čas prve »platonske« ljubezni, ki ljubljeno bitje idealizira do take mere, da se zdi zaljubljenca, da je to bitje nekje visoko na nedosegljivem podstavku. Mnoge taka duševna ekstaza povsem vrže iz ravnotežja. Niso več tako sposobni za delo (kar je značilnost pubertete), tudi v šoli zelo opešajo. Biti moramo v ravnanju z njimi prizanesljivi. To pa še ne pomeni, da jim bomo obveznosti, ki jih imajo, zmanjšali. Gledali bomo, da jim bo to odkritje novega notranjega doživljanja ostalo kot prijeten spomin. Ob takem prvem čustvenem srečanju se pogosto zarišejo osnove, ki utegnejo ob nadaljevanju podčrtati odnos do drugega spola na tak način, da je to lahko usodno za vse življenje.

»Okusil zgodaj sem tvoj sad, spoznal,« pravi Prešeren in nato dodaja trpko resnico, da »... vesela dokaj trup njegov je umoril«. Ves prelepi svet, ki ga mlada duša vidi v mavričnih barvah, nenado-

Prvenstvo Ljubljanske nogometne podz eze

Rudar v vodstvu

RUDAR : SVOBODA 2:1 (1:0)

Rudar je v nedeljo 2. junija na domačem igrišču osvojil spet dve točki. V tekmovalni prvački Ljubljanske nogometne podz eze igral s Svobodo iz Ljubljane. V Ljubljani pa je Poštar premagal Domžale z 1:0. Zanimivi in važni telni bosta v nedeljo v Kočevju s Poštarjem in naslednjo nedeljo z Domžalami.

Prvi del igre je pripadal bolj gostom, kot domačemu moštvu, ki so z lepim podajanjem prehajali v Rudarjev obrambni prostor. Toda pred golom niso bili učinkoviti, drugače bi bil rezultat tekme bolj tesen. Rudarji so igrali ostro in v 6. min. je bil Sever odstranjen z igrišča zaradi grobe igre. Prodori domačih so bili nevarni in v 17. min. je Planinc po lepi kombinaciji Planinc-Taslaman, dosegel gol za domače. Pred koncem prvega polčasa in v drugem polčasu pa so zaigrali rudarji bolj ofenzivno. Tedaj je Taslaman v 72. min. z močnim strelom potresel mrežo gostov. Taslaman je bil nevaren že nekajkrat v prostih streljih. V 55. min. je bil poškodovan vratar Svobode, ki igre ni nadaljeval. Ob koncu so rudarji prešli v obrambo, kar so gostje izkoristili in predzadnjo minuto dosegli gol. Priložnosti za

dosego golov je bilo še več: v prvem delu za Svobodo, v drugem pa za Rudarja.

Na Rudarjevi strani je v obrambi dobro čistil najstarejši in poštovan igralec Lavrih, ki mu je pomagal sigurni Svete. Tu je bil uspešen še Mitrovič. Napad trojice

(Planinc, Taslaman, Ahac) je bil precej nevaren. Pri Svobodi pa se je odlikoval srednji krilec. Sodnik Kličan iz Ljubljane je sodil objektivno.

LESTVICA

Rudar	3	2	0	1	6:5	4
Poštar	3	1	1	1	4:4	3
Svoboda	3	1	1	1	5:5	3
Domžale	3	1	0	2	4:5	2

Rudar : Ljubljana B 5 : 5

V minulem tednu se je Rudar pomeril z enajstorico »Ljubljana« B. Na igrišču pri Šeškovem domu je odigral prvo nogometno tekmo za pokal maršala Tita. Povratna telma bo v Ljubljani.

V tej tekmi so pokazali gostje precej takega, česar v Kočevju nismo vajeni gledati: lepe kombinacije, obvladovanje žoge in uspešne prodore. Od Ljubljane se je treba učiti, kako se podaja in igra preko kril. Rudarji so igrali kot navadno — preprosto in borbeno. Slaba obramba obeh moštev je dovolila kar 10 uspešnih zadetkov v mrežo. Od domačih je dal dva gola Sever in tri Planinc. Ljubljana ni imela učinkovitih strelcev, drugače bi bil rezultat bolj kritičen, ker je bil Krizman v Rudarjevih vratih zelo nesiguren. Prvi polčas so bili gostje uspešnejši in v vodstvu s 3:2.

Ob koncu drugega polčasa so Ljubljanci precej popustili in domači so prešli v vodstvo s 5:4, a na koncu so gostje izenačili. V tem delu Mitrovič ni uspel z 11-metrovko, kmalu nato pa je Sever iz 11 metrov lepo poslal žogo v zgornji kot.

Sodnik Goli je sodil zelo dobro, prav tako tudi stranski sodnik Maver. J. N.

Odbojkaši v Slovenski ligi?

Odbojkaši Partizana so slavili v nedeljo 2. junija tretjo zmago v Ljubljanski conski ligi. Doslej so premagali Ježico (Ljubljana), Graficarja (Ljubljana) in Mladost iz Kranja. Izgubili pa so s Kamnikom II. S tremi zmagami in enim porazom so trenutno drugi v Ljubljanski conski ligi. S to uvrstitvijo imajo velike možnosti, da v nadaljnjem tekmovalnem in sicer v jesenskem delu prvenstva osvojijo prvo mesto in se tako plasirajo v Slovensko ligo.

Start naših odbojkašev je bil v letošnjem letu zelo uspešen. Prvo tekmo so na domačem igrišču z Ježico (Ljubljana) z lahko odločil v svojo korist. Ista slika se je ponovila naslednjo nedeljo proti Graficarju (Ljubljana) v Ljubljani.

Kazalo je že, da bo Partizan nadaljeval in nihal zmago za zmago, vendar se mu je zataknilo. Deževna nedelja je prinesla ekipi Partizana neljubo presenečenje. Ekipa Kamnika II je na spolkem igrišču in v dežju z dobro pristno igro po-

NOVI VOZACI
MOTORNIH VOZIL

V začetku tega tedna — 4. junija je opravljalo 57 prijaviteljev izpite na motornih vozilih. Izpite so opravljali v Kočevju. Od skupnega števila je uspešno opravilo izpit 39 kandidatov, ostali bodo morali opravljati izpite ponovno. Med tistimi, ki so napravili izpite, so tudi Štirje, ki so opravili izpit z odličnim uspehom in sicer: Stane Remžgar, zaposlen v Kemični tovarni Kočevje, Milan Gornik, vajenec v podjetju »Avto« Kočevje, dr. Oskar Koštal, zdravnik iz Ribnice in Stane Poljanšek, advokat iz Kočevja.

Pred tem je 28. maja opravljalo izpite za razna motorna vozila raznih kategorij 45 kandidatov. Uspešno je opravilo izpit 22 kandidatov, 23 pa jih je padlo. Pravico do ponovnega opravljanja izpitov imajo čez en mesec.

Proti koncu meseca junija, verjetno 25. junija, bodo v Kočevju spet opravljali izpite motoristi vseh kategorij.

polnoma nadgrala Partizanovo ekipo in srečanje brez večjih težav odločila v svojo korist.

Prvo razburljivo borbo je imel Partizan predeljo nedeljo v Kranju. Po prvem setu, ki so ga domačini odločili v svojo korist, se je Partizanova ekipa zbrala in z uspešnimi akcijami zmagala v drugem setu. Z istim načinom igre je dobila tudi tretji set. Četrty set je bil najbolj razburljiv, saj so domačini vodili že z 12:10, vendar je požrtvovalnost in borbenost naših igralcev le odločila v našo korist.

Pred zadnjo tekmo pomladanskega dela prvenstva s Partizanom in Žirovnico lahko s optimizmom pričakujemo zmago naših igralcev.

70 telovadcev iz Sodražice

Na zadnji seji TVD Partizana so med drugim razpravljali tudi o udeležbi telovadcev Partizana Sodražica na mladinskem festivalu v Ljubljani, ki bo 27., 28. in 29. junija. Sklenili so, da se bo festivala udeležilo 70 telovadcev, in sicer pionirji in mladinci in mladinke. Sodražki telovadci bodo sodelovali tudi na zletu partizanskih društev v Ribnici. Tega zleta

KULTURNA PRIREDITEV V PONIKVAH

Šolska mladina iz Ponikve bo 9. junija priredila kulturni program. Kulturna prireditev je bila v načrtu za 25. maj, vendar je bila zaradi dežja preložena na 9. junij. Prireditev je posvečena Dnevu mladosti in zaključku šolskega leta 1956-57.

Program bo obsegal: proste vaje, folkorni nastop »Ob bistrem potoku«, recitacije in petje.

Po sporedu bo ljudska zabava. Igral bo »Šentjurski kvartet« iz Šentjurga. Čisi dobiček pa je namenjen za dograditev stranskega dela Kulturnega doma.

Program prireditev bosta vodila šolski upravitelj v Ponikvah Ivan Širaj in žena Lojzka, učiteljica. Oba zaslužita vso pohvalo za trud pri kulturnem izobraževanju v tem kraju.

KULTURNI DOM V PONIKVAH

Delo pri Kulturnem domu v Ponikvah lepo napreduje. Pred kratkim so napravili ostriše stranskega dela doma. Za gradnjo doma je bilo treba vložiti precej truda. Posebna zahvala gre gradbenemu odboru in predsedniku tega odbora tov. Alojzu Zgoncu.

PROSVETNI DOM V LIVOLDU

Livold je v bližini Kočevja. Vas leži ob glavni cesti, ki vodi proti Črnomlju, na križišču pa se cesta odcepi za Reko. Iz Livolda do Kočevja je 4 km. V poletnem času je iz Kočevja do Livolda prijeten sprehod po stezi ali pa pod gozdovi Parge.

se bodo verjetno udeležili tudi kolesarji in strelci z zračno puško. Na seji so razpravljali tudi o ureditvi igrišča za odbojko. V kratkem se bodo pomerili odbojkaši iz Sodražice z odbojkaši iz Gore. Govorili so tudi o kolesarskem odseku v okviru društva ter o šahovski sekciji oziroma ustanovitvi te sekcije. K. O.

Športne novice

Na jadrlnem prvenstvu Poljske se je Jugoslovan Rajn uvrstil na deseto mesto, državni prvak Komac

SPOROD SPORTNIH PRIREDITEV PARTIZANA NA DAN 9. JUNIJA 1957

Ob 8. uri — mladinska košarkaška tekma.

Ob 9. uri — prvenstvena košarkaška tekma Novo mesto : Partizan.

Ob 10. uri — prvenstvena tekma v odbojki Žirovnica : Partizan.

Ob 13. uri — atletski dvoboj.

Ob 17. uri — nogometna tekma.

Usoda ljudi v kočevski občini

»LE SPAVAJ MIRNO, LJUBCEK NEŽNI, KI DNI LE STEJEŠ, NE SE LET...«

Kot razprede pajek svoje mreže, razprede človekova usoda svoje niti. Vse človekovo delovanje in snovanje je v njenih rokah. Kot čolnik na tkalskem stroju je človek — usoda pa ga premetava sem ter tja. Koliko lepih načrtov nam podre, koliko novih vprašanj nam stavi — dobro ali slabo — kdo ve, kaj prinese...

Pa pogledimo kako je v letu 1956 gospodarstva usoda v kočevski občini...

Rojenice so bile tudi v letu 1956 radodarne — kar 397 novorojenčkom so prerokovale usodo...

V letu 1956 je bilo rojenih v Kočevju in okolici 159 moških in 163 žensk. V Kočevski Reki 20 moških in 10 žensk, v Vasi 15 moških in 15 žensk, v Oslinici 8 moških in 7 žensk, skupaj 202 moška in 195 žensk.

Od 1. januarja 1957 do 1. maja 1957 je v Kočevju in okolici bilo rojenih 43 moških in 39 žensk. V Kočevski Reki 6 moških in 5 žensk, v Vasi 3 moški in 2 ženski, v Oslinici 1 moški. Skupaj od 1. januarja 1957 do 1. maja 1957 — 17 moških in 10 žensk.

Z rojstvi in smrtmi ter preselitvijo je usoda precej spremenila število kočevskega prebivalstva. 31. decembra 1956 je bilo v kočevski občini 13.816 prebivalcev in sicer: 6586 moških in 7230 žensk.

1. maja 1957 pa je bilo skupno število 13.948 prebivalcev in sicer: 6671 moških in 7277 žensk.

All je ironična igračka in muha usode ali sreča, da je v bilanci od 1. januarja 1957 do 1. maja 1957 prirastka 85 moških in 47 žensk — medtem ko pri vseh ostalih številkah prevladujejo ženske — bo pokazal čas od 1. maja 1957 do konca leta 1957.

I. Z.

»TREPČE TI VENEC POROCNI V LASEH...«

V 52, že kar tradicionalnih dnevh — sobotah, je usoda privedla v poročne dvorane v občini Kočevje 131 parov novorojenčkov. Eni so prišli bahavo, na lepo okrašenih zapravljenih s harmoniko, drugi v elegantnih avtomobilih, spet tretji tiho in skromno peš, — vsi pa z istim ciljem — združiti se v skupno življenje in ustvariti družinico.

V kočevski poročni dvorani je sklenilo zakonsko zvezo v letu 1956 kar 106 parov, v Kočevski Reki 13, v Vasi 2 in v Oslinici 10.

Od 1. januarja 1957 do 1. maja 1957 je v kočevski poročni dvorani sklenilo zakonsko zvezo 43 parov, v Kočevski Reki 2, v Vasi 2 in v Oslinici 1, skupaj 48.

Dan mladosti v Loškem potoku

Pionirska organizacija v Loškem potoku se je skrbno pripravila na Dan mladosti. Z veseljem so sprejeli vest o novem praznovanju rojstnega dne tovariša Tita. Dijaški posameznih razredov pa so pripravili lep program. Že 19. maja je v počastitev tega dne odšla I. skupina 50 pionirjev na izlet Reka — Postojnska jama—Cerknica in nazaj. Ostali pionirji pa bodo šli v Koper, Piran itd., manjši pa po Kočevskem, da si ogledajo marsikaj zanimivega in da spoznajo svoj kraj.

25. maja je bila večja proslava, izvajali so jo sami pionirji. Najmlajši pa so bili na svečan način sprejeti v pionirsko organizacijo. Sprejemali so kape, rutke, značke in legitimacije. Bilo je tako pristočno na sprejemu, da so marsikomu pritekale solze. Po končani proslavi pa je sledilo presenečenje za sprejete pionirje, ki so imeli skrb-

no pripravljeno sobo z vsemi dobrotami. Predsednik šolskega odbora jim je čestital in se z njimi dal časa razgovarjal.

Vsi pionirji so si potem v šoli ogledali pionirski sejem, 5 stojnic pa jim je nudilo vse, kar so želeli. Za dekoracijo so služile razne živali, ker je bil kotiček živali lepo urejen. Dečki so prišli na svoj račun. Streljali so s puško in dvema pištolama. Res je bil ta dan njihov. Za najmlajše cilibančke pa sta bili 2 predstavi »Rdeča karpica«. Vse priznanje učencem in učenkam višjih razredov, vsem sodelujočim na proslavi, šolskemu odboru, posebno pa upraviteljici in ostalim učiteljicam, ki so vložili toliko dobre volje v delo in ki so dane nagode častno izvršili. Take prireditve v tako velikem obsegu še ni bilo v Loškem potoku, zato si jo ogledalo tudi mnogo odraslih, ki jim je mladi rod v ponos.

PRVENSTVENA KOŠAR-
KAŠKA TEKMA

Novo mesto : Partizan bo v nedeljo ob 9. uri na igrišču v Gaju s predtekmo mladinskih moštev ob 8. uri.

ZAHVALA

Vsem, ki ste darovali vence in ki ste spremljali našo ljubo mamo na zadnji poti, se zahvalujemo. Družine: Štrumbelj, Turk in Rustja

PRODAM

šivalni stroj znamke »Pfaff«, pogreznjiv in dobro ohranjen. Cena ugodna. Ugled in cena se polizve v trgovini KZ Dolnja vas.

Za smeh in dobro voljo

ANEKDOTE

Ko je kasnejši profesor Albert Sič odhajal na Dunaj študirat, mu je mati dejala: »Dragi sin, v kovček sem ti dala tudi mašno knjižico. Kadar ti bo zelo hudo, jo vzemi in pojdi v cerkev.«

»Bom, bom, mati!«
Ob koncu šolskega leta se vrne študent domov.
»No, kako je bilo?« ga vpraša mati.

»Oh, mati, hudo, hudo! Včasih sem bil tako lačen, da bi jo najraje pobrisal v Ljubljano.«

»Ne bi rekla,« pravi mati, »goldinar, ki sem ti ga dala v mašno knjižico, je še zneraj notri.«

Profesor Janez Plečnik je na ljubljanski medicinski fakulteti takole navduševal svoje študente za zakon:

»Fantje, z zakonom je tako: mislite si, da imate pred sabo veliko vrečo, polno kač. Vse so gadje, samo ena med njimi je belouška. Če sežeš v vrečo in imaš veliko srečo, — veliko, veliko srečo, — zgrabiš belouško. Pa še ta je kača!«

Puceelj Ivan, politik in pisatelj, je bil na političnih shodih silno prisoben. Ko so ga (po poklicu je bil prej mesar) na shodu v ljubljanskem Mestnem domu hoteli njegovi nasprotniki onemogočiti z mediklci »Mesar ven!«, jim je brž vrnil: »Ne, mesar bo ostal, le teleta naj gredo ven!«

Znani pisatelj Prežihov Voranc si je privoščil velikanske množice solat. Zato je nosil v svojem nahrbtniku veliko skledo, da si je lahko kadar koli sam pripravil svojo priljubljeno jed.

Na potovanju po Franciji se mu

O B J A V E

KINO

JADRAN, Kočevje: 7. in 8. junija ruski barvni film »Nesmrtna ljubezen«, 12. in 13. junija italijanski film »Deldota iz Sanferjana« in ameriški barvni film »Štirje jezdeci«, od 14. do 16. junija italijansko-francoski barvni film »Scampolo«.

SVOBODA Rudnik: 8. in 9. junija amer. barvni film »Vzhodno od raja«, 15. in 16. junija poljski film »Frederic Chopin«.

OSILNICA: 9. junija ameriški barvni film »Dolina nasilja«, 16. junija avstr. film »Jaz in moja žena«.

SODRAŽICA: 8. in 9. junija angl. film »Hobson v škripcih«, 15. in 16. junija belg. film »Banket tihotapev«.

LOŠKI POTOK: 8. in 9. junija madž. film »Še živijo«, 15. in 16. junija angl. film »Dr. v hiši«.

KOČEVSKA REKA: 8. in 9. junija amer. film »Titanik«, 12. junija francoski film »Tereza Rakem«, 15. in 16. junija ameriški barvni film »Zakon je močnejši«.

VELIKE LASČE: 8. in 9. junija

angl. film »Melba«, 15. in 16. junija amer. film »Slika Doriana Gray«.

RIBNICA: 8. in 9. junija amer. film »Prelomnica«, 15. in 16. junija mehiški film »Trije pustolovci«.

PREDGRAD: 15. in 16. junija francoski film »Pariz poje«.

DOBREPOLJE: 8. in 9. junija amer. film »Pečat preteklosti«, 15. in 16. junija amer. barvni film »Ljubimec New Orleansa«.

POTUJOCI KINO KOČEVJE: 8. junija ob 20. uri v Jurjevici italijanski film »Čudež v Milanu«, isti film bodo predvajali 9. junija ob 14. uri v Koprivniku, 9. junija ob 17. uri v Mozlju, 9. junija ob 20. uri v Dolgi vasi, 10. junija ob 20. uri v Banja loki, 11. junija ob 20. uri v Štalcarih, 12. junija ob 20. uri v Stari cerkvi in 13. junija v Grčaricah.

PRODAM

Prodam zazidljivo parcelo v Mestnem logu. Vprašati Furd Fani, poslovodkinjo v trgovini »Zelenjava«, Kočevje.

O B V E S T I L A

KOČEVJE

Poročila sta se: Svoljšek Franc, osebn. upokojenec iz Kočevja, Ljubljanska c. 31 (60 let) in Kovčič, roj. Stajdohar Marija, gosposdinja iz Kočevja, Ljubljanska c. 31 (47 let).

Srečnima zakoncema čestitamo! Rodila je Perger Anica, gosposdinja iz Zeljn 25 — deklico Bojano. Srečni mamici čestitamo! Umrla je Štrumbelj roj. Turk Antonija, upokojenka iz Kočevja, Roška c. 8, stara 67 let.

OSILNICA

Poročila sta se: Svoljšak Franc, trg. pomočnik iz Sedalcev 9 (24 let) in Klepec Anica, blagajničarka iz Bezgovice 8 (21 let).

Srečnima zakoncema čestitamo! Rodil sta: Glad Marija, gosposdinja iz Kuzlja 7 — deklica Matija in Ožanič Jožeta, gosposdinja iz Kuzlja 3 — hčerko Vesno.

Srečnima mamicama čestitamo! Umrl je Glad Matija, otrok iz Kuzlja 7 — star 3 ure.

LOŠKI POTOK

Poročila sta se: Debeljak Franc, kmetovalec iz Malega loga 20 (24

let) in Bambič Vida, kmetovalka iz Hriba 90 (22 let).

Srečnima zakoncema čestitamo! Rodila je Šega Milka, blagajničarka knjižniške zadruge iz Segove vasi 33 — deklico Majdo.

Srečni mamici čestitamo!

PREDGRAD

Rodil sta: Kobal Ivana, gosposdinja iz Starega trga 15 — deklico Savico in Kastelic Marija, kmetovalka iz Gornje Podgore 3 — dečka Jožeta.

Srečnima mamicama čestitamo!

VELIKE LASČE

Rodila je Tekavec Marija, kmetovalka iz Javorjev — deklico Marto.

Srečni mamici čestitamo! Umrla sta Zakrajšek Marija, kmetovalka iz Boštetja, stara 83 let in Skopec Miha, osebn. upokojenec iz Dule, star 75 let.

RIBNICA

Rodil sta: Peterlin Ana, gosposdinja iz Slatnika 21 — deklico Ludviko in Kljun Marija, gosposdinja iz Sajejca 15 — deklico Nado.

Srečnima mamicama čestitamo! Umrl je Gornik Franc, preužitkar iz Jurjevice 42, star 80 let.

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

Avtobus tudi v Globel

V Novicah beremo članke iz raznih krajev. Naj bo enkrat tudi iz naše vasi v listu nekaj vesti.

Vas Globel leži v globoki kotlini in nosi upravičeno to ime. Prebivalci Globela se večinoma bavijo z izdelavo suhe robe, nekateri pa so našli zaposlitev v podjetju »Galanterija« Sođražica.

V naši vasi je orna zemlja premalo rodovitna, da bi preživljala 36 družin, pa tudi premalo je imamo. Precej je tudi puste zemlje in gmajne.

Ljudje iz Globeli smo precej oddaljeni od železnice. Avtobus, ki vozi iz Loškega potoka po cesti nad našo vasjo, pa gre naravnost v Sođražico. Vaščani iz naše in iz sosečnih vasi moramo hoditi na avtobus v oddaljeno Sođražico. Vas Podklaneec je oddaljena od Sođražice celo 7 km.

Prebivalci vasi Globel, Podklaneec in Žimernice želimo, da bi vozil avtobus tudi skozi naše vasi. Pod Vagovko na cesti Loški potok—Sođražica je že narejena vezalna pot preko Globeli na državno cesto Sođražica—Nova vas. Vezalno pot, dolgo kakih 1800 m, bi bilo treba le razširiti in usposobiti za avtomobilski promet. Ta dela ne bi toliko stala, pa tudi ljudje vseh treh prizadetih vasi so pripravljeno pomagati s prostovoljnimi delom.

Slišali smo, da so o tej stvari razpravljali tudi na seji Sveta za komunalne zadeve pri ObLO Sođražica. Zadeva naj se pospeši, to je želja vseh prizadetih.

Vaščan

Umril je Pezinov oče

30. maja je preminul v starosti 80 let daleč okrog znani Pezinov oče iz Kota, ki je nazadnje stanoval v Jurjevici. Po poklicu je bil kmet in rešetar. Rešetaril je po Avstriji in je bil vedno ponosen na svojo domovino, na Ribniško dolino in na stoletno tradicijo ribniškega življa. Pezinov oče je bil vesele narave, prijazen in šegav.

Pokojni Pezinov oče ima precej zaslug za razvoj gasilstva v Jurjevici. Bil je ustanovni član prstovoljnega gasilskega društva Jurjevica od leta 1909. Pri društvu je bil dolga leta zastavonoša. Bil je delaven gasilec vse dotlej, dokler mu je zdravje n starost to dopuščalo. Ko je PGD Jurjevica praznovalo 30-letnico obstoja, je bil Pezinov oče odlikovan z zlato kolajno, ob 40-letnici pa s palmovo vejico.

Med drugo svetovno vojno je oče Pezin aktivno pomagal partizanski vojski. Zbiral je hrano in jo tudi dovažal do partizanov. Med partizanskimi borci je bil zelo priljubljen, saj je bil vedno vesel in šegav. Za delo, ki ga je opravil v času NOV, je prejel odlikovanje — medaljo zasluge za narod III. stopnje.

RIBNICA

Pravijo, da bi bilo dobro, če bi ribniška občina nudila nekoliko več sredstev za kulturo in manj za vaška pota.

Ribniški Zadrudni dom se menda ni gradil samo za trgovine in skladišča, zato naj tudi kulturno prosvetno delo najde tu svoj kotiček.

Zanimivosti iz znanosti in tehnike

Rast naše vojne industrije

Nestetokrat proslavljena, I. proletarska brigada, je bila formirana 22. decembra 1942 v bosenskem mestecu Rudo. V tem času je štela vojska narodnoosvobodilnega gibanja okoli 150 tisoč borcev. Na dan osvobođenja, 15. maja 1945, pa je bilo v sestavi JLA okrog 800.000 vojakov.

V teku vojne so bile vojašnice in drugi vojaški objekti popolnoma uničeni. Armada je uporabljala po končani vojni trofejno orožje, zalog in vojne industrije pa ni bilo.

Vendar so enote JLA hitro dosegle nivo modernih in dobro opremljenih armad. Do konca leta 1955 je izdala Jugoslavija okrog 886 milijard dinarjev za potrebe svojih oboroženih sil. Ti izdatki so predstavljali za jugoslovansko gospodarstvo veliko breme in so znašali okrog četrtno narodnega dohodka.

Ob koncu vojne je bila vrednost vojne industrije zelo nizka in je znašala 2300 milijonov dinarjev. Zato je bila gradnja domače vojne industrije važen faktor pri krepitvi obrambnih sil države.

Posebno mnogo sredstev je bilo vloženo po letu 1948. Hiter industrijski razvoj in velika bogastva v strateških surovinah so omogočila, da je na primer leta 1950 90 odst. vojni industriji potrebnih surovin bilo domačega izvora.

V času med 1949. in 1955. letom je bilo zgrajenih nekaj desetim tovarn in vojna industrija je dala leta 1952 sedem in polkrat več proizvodov kakor leta 1947. Proizvodnja v letu 1953 je preseгла ono iz leta 1952 za 28 odst.

Danes oskrbuje jugoslovanska vojna industrija Armado z vso osnovno oborožitvijo in z opremo. Proizvaja vse vrste pehotnega orožja: puške, strojnice, brzostrelke, minometalce, reaktivne metalce, topove raznih kalibrov, municijo vseh vrst, eksplozive in drugo vojaško opremo. Vzporedno s tem se gradijo objekti za proizvodnjo težke oborožitve, tankov in težkih topov.

Za proizvode naše vojne industrije se zanima tudi inozemstvo. Že dalj časa jugoslovanske tovarne municije dobavljajo svoje izdelke na podlagi off-shore naročil.

Jugoslovanska vojna industrija se lahko vsak čas preusmeri na izdelovanje predmetov za široko potrošnjo. V času od 1948. do 1952. leta je izročila vojna industrija notranjemu tržišču proizvode v vrednosti 10 milijard dinarjev. V preteklem letu je bilo 26 odst. skupne proizvodnje namenjeno notranjemu tržišču in izvozu, tega leta pa bo znašal ta odstotek 50 odst.

Pred vojno leta 1941 je razpolagala Jugoslavija z 265 bojnimi letali, danes pa izdeluje letalska industrija nekoliko tipov letal.

Kapacitete jugoslovanskih ladjedelnic so povečane v primeri z letom 1941 za okrog 600 odst. V njih je bilo zgrajenih v petih povojnih letih devetkrat več ladjak kot v dvajsetih letih pred vojno. Ladjedelniška industrija gradi hitre torpedne čolne, minolovce, podmornice, patrolne ladje, rušilce itd. Do konca leta 1955 je bilo zgrajenih več sto takšnih objektov.

POVRNILI SO MU ŠKODO

Jakobu Lavriču iz Črnega potoka je Uprava gojitvenih lovišč LRS Ljubljana povrnila vso škodo, ki so mu jo letošnjo pomlad prizadejali divji prašiči.

Divji prašiči delajo kmetovalcem še vedno škodo. Sedaj so se spravili nad krompir. Lovcem svetujemo, da napravijo pogon na divje »ščetince«.

Ali se bodo motorna kolesa pocenila?

Tudi po naših cestah vidiš vedno več motornih vozil. Čeprav so motorna vozila razmeroma še draga in mnogim nedostopna (po finančni plati), si kljub temu motorizacija vedno bolj utira pot tudi v naše kraje.

Nakup motornega kolesa ali drugega motornega vozila terja precejšnje denarne izdatke. Zato nas zanima, kdaj se bodo motorna vozila pocenila.

V naši državi imamo že več tovarn, ki izdelujejo motorna kolesa. Ena od teh je tudi nova tovarna v Vogošcu pri Sarajevu. Upamo, da bo nova proizvodnja v Vogošcu omajala stabilnost cen Tomosovih motorjev. To je zelo verjetno, kajti ponudba bo nedvomno precej okrepjena. Tudi ima tovarna »Tito« v Vogošcu dokajšnje možnosti, da konkurira sedanjim cenam motorjev na našem tržišču. Če zapamno našim bralcem to, da tudi tovarna »Tomos« misli na znižanje cene, saj sklepa koprodukcijske pogodbe z našimi tovarnami le na tej osnovi, da plača za izdelek, ki

bi v inozemstvu stal 1 dolar — 600 dinarjev, potem se nam odpre ob pregledu dolarskih cen NSU motorjev dokaj obetajna perspektiva za vse nas kot kupce, ki bi želeli biti motorizirani.

Dolarska cena novega (NSU) mopeda, ki ga bodo izdelovali v Vogošcu in ki se bo pojavil na našem tržišču, bo 89 dolarjev, kar znaša v našem denarju 53.400 din. Če se spomnimo na to, da plačujemo sedaj moped po 135.000 din in da bo cena novega, nekoliko »sfriziranega« mopeda, ki bo v kratkem prišel na trg iz Tomosove tovarne v lepi športni izdelavi, znašala 155.000 din, potem si na tem področju široke potrošnje lahko obe-

tamo premik zgolj v korist potrošnika, če bi kupili NSU moped (moped, ki ga bodo izdelovali v Vogošcu). V zagovor te trditve nam lahko služi tudi dejstvo, da si je doslej prvo povpraševanje že vsaj nekoliko — skrhalo zobe. Cena »kotača«, kakršnega bodo izdelovali v Vogošcu, znaša 283 dolarjev, motorja 125 cm pa 390 dolarjev. Te cene so preračunane v dinarje za precej desetstotokov nižje od dosedanjih.

Zivimo torej v lepi nadi, da bomo tudi mi, ki še nimamo motornih koles, kmalu imeli možnost do nakupa po primernih cenah. Do takrat pa bomo pešali ali pa kolesarili.

NOVICE

SESTANEK ZK PRI VODOVODU

Pred kratkim je imel aktiv Zveze komunistov Mestnega vodovoda Kočevje sestanek. Predsednik sindikalne podružnice obrtnih delavcev Mestnega vodovoda Karel Premrl je podal daljše poročilo o delu sindikalne podružnice. Iz poročila je razvidno, da odbor sindikalne podružnice dobro dela. Sindikalna podružnica je tudi prispevala denarno pomoč za svojega bolnega člana.

V tej sindikalni podružnici so člani iz štirih delovnih kolektivov, zato je delo težje kakor drugje, kjer imajo kolektivi svoje sindikalne podružnice.

Na sestanku so razpravljali tudi o težavah, ki jih ima podjetje Mestni vodovod s prostori. Delovni prostorji so neprimerni, delavnica je premajhna. Radi bi zgradili novo delavnico, pa nimajo na razpolago potrebnih sredstev.

TO SOFERJEM NE BO V ČAST

V ponedeljek 27. maja se je na cesti Sođražica—Zlebič pripetila lažja prometna nezgoda. Vojaškemu avtomobilu je na spolzki cesti na ovinku spodrsnilo, da se je prevrnil v cestni jarek. Nesreča ni zahtevala nobene človeške žrtve. Mimo prevrnjenega avtomobila je peljalo več avtomobilov, vendar se nihče od njih ni spomnil, da bi pomagal ponesrečencu in da bi spravil avtomobil na »noge«. S tem so vozniki pokazali, kakšen odnos imajo do svojega tovariša—soferja, ki je imel smolo, da se je ponesrečil.

Čez kakšno uro po nesreči se je z vozom pripeljal mimo Mirko Tanko, kmet iz Sušja. Takoj je odšel v vas, poklical nekaj mož in v kratkem času je bil avtomobil spet na cesti. Tov. Tanko zasluži vsakogar priznanje za njegovo pomoč.

LETNI KINO

Na Rudniku imajo tudi letni kino. Filmske predstave so ob nedeljah zvečer. Zadnje deževje in slabo vreme ni bilo ravno prikladno za obisk letnega kina. Upamo, da se bo vreme ustalilo, takrat pa bo tudi ta kino prišel do polne veljave.

Naša pesem v Makedoniji

Skoraj v vsaki številki »Novice« beremo pozdrave kočevskih fantov, ki služijo vojaški rok v različnih krajih naše domovine. Zato smo se tudi mi iz Kumanovega oddčili, da napišemo nekaj vrstic. Najprej najlepše pozdrave našim staršem, bratom in sestram ter vsem prijateljem.

★

MEDVEDI V LOŠKEM POTOKU

Medvedi so se v zadnjih letih v naših gozdovih precej razmnožili. Zato ni nič čudnega, če si vedno več upajo in če prihajajo nepovabljeni na obisk v bližino naselij. Dva taka nevarna »gosta« imajo večkrat tudi prebivalci Travnika v Loškem potoku. Medveda sta že stari in sta vedno bolj nasilna. Eden od njiju je pred kratkim napadel nekega voznika iz Travnika, ki je šel po les v gozd. Voznik je pred kosmatincem na vso moč bežal. Medveda strašita v bližnjih lažih in v gozdovih nad vasjo in sta napravila med ljudmi precejšen preplah. Škodo delata tudi na polju. Za to stvar naj bi se pozanimala tudi lovška družina v Loškem potoku.

K. O.

Medved, ki ga je pred kratkim ustrelil dr. Miran Čilenšek

Pionirji iz Koprivnika so delavni

V okviru praznovanja Dneva mladosti so pionirji iz osnovne šole Koprivnik sodelovali pri raznih delih. Pod vodstvom učitelja so izravnavali pred šolskim poslopjem več kubičnih metrov zemlje in nanjo navozili kompost, ki so ga dobili brezplačno na državnem posestvu. Na izravnavani zemlji so zasejali travo in deteljo, zasadili lepotočno drevje ter si tako lepo uredili prostor pred šolo. Pionirji so okrasili tudi grob padlega partizana ter spominski plošči v Koprivniku in na Hrību. Pripravili so velik kres, ki je kljub slabemu vremenu lepo zagorel. Tu so sodelovali tudi mladinci. Zaradi slabega vremena pa je odpadel športno tekmovanje.

Ob rojstnem dnevu tov. Tita so imeli proslavo in sprejem cicibanov

v pionirsko organizacijo. Pionirji so bili zelo veseli, ko jim je Društvo prijateljev mladine Kočevje dalo pionirske kaptice, rutke in značke. Ob koncu so bili pionirji lepo pogroščeni. Novo sprejeti pionirji se Društvu prijateljev mladine lepo zahvaljujejo, posebno pa tov. Cvetiči Znidaršičevi in obljubljajo, da bodo dobri pionirji Titove Jugoslavije.

LETOVANJA OTROK

Kakor druga leta bodo tudi letos organizirana letovanja in tabornjenja za nekatere otroke padlih borcev in socialno šibkih staršev. Glavni odbor Zveze borcev bo letos prispeval za vsakega otroka padlih borcev iz našega okraja, ki bo v počitniški koloniji na morju ali drugje po 4000 din.

PIREDIL B. MLAKAR

ZGODBA

Z DIVJEGA SEVERA

NARISAL C. OBLAK

Na robu ledniške razpoke je tulil Bliški proti kočji belcev. Njegovo tuljenje je bila žalostna, zategnjena tožba, ki ji sam ni vedel vzroka. Videl je, kako so se odprla vrata kočje in v razsvetljeni odprtini se je pokazal človek. Bliški je nagonsko odskočil. Strel je zagrmel, toda krogla mu je samo oprasnila ramo. Obrnil se je in že ga je požrla tema. O'Connor je hotel še enkrat ustreliti, toda volk je prehitro izginil. Jezzen sam nase se je vrnil v kočjo.

»Danes mi je že drugič ušel, ta hudici!« je dejal svojemu prijatelju. »stavim da je prav on vodja volkov, ki napadajo Eskime. Treba bi bilo prirediti velik lov na nje, da bi jih enkrat uničili, drugače bodo črede severnih jelenov vedno v nevarnosti. V zadnjem času sem našel več krajev, kjer je bilo ubitih trideset do štirideset jelenov, na nekem kraju pa celo dve sto. Toda težko bo pridobil Eskime za ta lov, ker verujejo, da so se v volkove naselili zli duhovi.«

Zadostoval je en pok — smrtenosen žvižg in znova je ponosna rdeča volčja kri kakor živ ogenj zaplala po Bliškovih žilah. Naklonjenost do človeka je bila zartta. Nekaj časa je bil Bliški odsoten od svojega krdela, sedaj se je vračal tja. Že spet je bil divji, mogočni, neustrašni ropar belih planjav. Hitro je človek izvršil to spremembo, človek in njegova puška. Zeljo in osamelost, ki ga je podzavestno gnala, da bi se pridružil človeku, je premagala večja želja, da bi se spet priključil krdelu.

V ravni črti je tekel že skoraj deset milj. Nato se je ustavil. Uprl je uhlje in poslušal. Šele tretjič je začel rahel in oddaljen krkl, ki ga je Baloo-ubijalec, velik vodja volkov, pošiljal svojemu krdelu kot znak za začetek lova. Bliški se je ustavil in odgovoril. Ni bil sam. Z vseh strani so se oglašali zategnjeni krklji volkov. Okrog Balooja se je zbralo že okrog sto volkov, ko se jim je pridružil Bliški. Toda tolpa se je še vedno večala.